

БРОЈ 10 ЛЕПТА

„Народ“ излази свакога дана по подне.

Штампарија се налази у ул. Леонтос-ту-Софу бр. 13.

Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

НАРОД

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Булгароктон бр. 59.

Главни уредник
ДРАГ. С. ГОГИЋ

Немци о Србији и Белгији

(из париског „ТАНА“)

Док су, код свих савезника, народи и њихови представници могли слободно да дискутују о тешким проблемима рата, немачки народ је пао на то да посматра зид иза кога кајзер доноси одлуке са Хинденбургом, Лудендорфом и канцеларом. Немци преживљују најтежу унутарњу кризу у ратно доба а и не знају шта се код њих догађа.

Међутим, од како је пропала конференција у Штокхолму, иза Рајне подижу се и мало јачи гласови. Програм пангерманиста изазива више опозиције, а и сами конзервативци не могу више да се сложе у питању своје унутарње политике. Као што смо изнели гледишта анексиониста, тако ћемо сада изнети и неколико либералнијих одговора на њихове тежње.

Г. Герман Вендел, посланик из Фрајберга у Саксонији и упливан члан социјалистичке већине, објавио је у „Форверцу“ од 2. јула један неочекиван чланак против апетита Бугара, тих љубимаца пангерманизма: „Један бугарски мир, пише он, могао би бити остварен само под условом да се још безгранично жртвују животи и богатства. Шта

више, он неби угушио ни један од вулкана који букте на Балкану.“ Посланик из Фрајберга предлаже не само да се обнови Србија, него да јој се да и северна Албанија са излазом на море, и север онога што он назива Македонијом а то је Косово и Скопље.

Ми радо бележимо овај први корак на путу ка потребним накнадама. Г. Херман Вендел треба само да настави своја балканска проучавања па ће видети да и Охрид и Битољ такође пуноправно припадају Србији и по снази уговора и по праву на накнаду. После ће му остати само да убеди у то и своје бугарске савезнике. Али, за сада, постављају се друга питања.

Ако је правично да се Србија обнови у 1917 је ли било право напасти је 1914? Ако се бугарски захтеви не могу трпети, јели било дозвољено гурати Бугарску против Србије 1915, онда када је Споразум тежио да постигне трансакцију коју сада предлаже посланик у Рајстагу? Какву казну не заслужују они који су распалили пожар у Европи под изговором да „казне“ Србију они који су позвали бугарске целате у помоћ аустријским це-

латима?

Истога дана када је се Форверц изјашњавао о Србији, „Берлинер Тагеблат“ је дао изјашњења о Белгији. Његов главни уредник се исмрвао „онима који не могу да се раставе од белгијског сна“ а његов марински сарадник је надугачко објашњавао да Немачка нема интереса да тражи белгијску обалу и да је повећање територије једне државе врло опасно ако се нема могућности да се ново становништво смири са старим.

Ово мишљење је тим карактеристичније што се оно — како га је писац генералисао — односи и на Елзас — Лорен. Али ми са наше стране рећићемо да се овде на првом месту има да расправи питање о одговорности.

Ако Немци признају сада да им је Белгија непотребна, каква казна треба да постигне оне који су се годинама спремали у потаји да је освоје, и који су извршили лувенске покоље, опљачкали земљу и раселили становништво.

Као што „Форверц“ одустаје од Србије, и као што „Берлинер Тагеблат“ одустаје од Белгије, многи други напуштају варљиву наду на неке ратне оштете. Ми за сада све ово бележимо као знак времена, а видећемо дали ће немачки народ из њега извући консеквенце.

ЗВЕЗДИЦЕ

Да ли ће скоро бити мир? Сумњам. Почело се тек да говори, и то сасвим с краја, Социјалисти и папа...

Један, који претендује, да познаје свет, рекао ми је, да би се „Народ“ боље продавао, кад би носио наслов „Против народа“. Мислим да се вара.

Гаргантуа

СА КОМ СВОЈЕ

ЛОЈД ЏОРџ — ХЕНДЕРСОН

Која је највећа заслуга великих министара који воде овај рат ка повољном свршетку по наше савезнике па према томе и по нас? Афера Лојд Џорџ-Хендерсон даје нам још једног позитивног доказа о томе. Највећа њихова заслуга је та, што су раскинули са старим појмом да је највећа врлина у дипломатији ћутање. На против они су предузели да говоре, да говоре о свему, па чак и о ономе за шта се раније мислило да мода да се крије.

Као министар председник, Лојд Џорџ је увидео да један од његових колега више воле да ради као члан партије којој припада него као енглески министар. И са правом он је против таквог рада устао, и то јавно, без околишења, износећи пред енглески народ ствари за које би се на другом месту мислило да треба да остану тајна министарске седнице. Не зазирући од тога што би његов корак могао евентуално да изазове и кризу у влади, он је свога министра јавно оптужио за нелојалности

овај је морао да да оставку.

Нови методи али достојни људи од карактера; јер јаки карактери немогу да се помире са ћутањем и са мраком. Њима треба светлост кроз коју ће да се разлеже глас њихове искрености и само поуздања.

ФИНАНСИЈЕ

Руски министар спољних послова г. Терешченко, изложио је у овим потезима франц. листу „Тану“ нову финансијску политику Русије:

„Главни рад што нам сад предстоји јесте увођење нарочитих прихода за осигурање исплате интереса ратних зајмова. Министар финансија ће се потрудити да изнађе и приходе потребне за постепено амортизацију ових зајмова. Треба створити и нове намете, и то намете што могућно еластичније. У осталом, укупно наше старање биће поглавито управљено на повећању директних пореза, остављајући на страну посредне намете.

„Наш програм непосредних намета подразумева у првом реду увођење пореза на имања и повећање њихових вредности, као и порез на наслеђе.

„Уопште узев тежићемо финансијској децентрализацији, јер је она исто тако неопходна у домену фискалном, као и у унутарњем политичком. Широка економија и право иницијативе биће допуштене градовима и Земствима, да би могли водити своје финансије у стриктној сагласности са својим локалним потребама и изворима, који им стоје на располагању. С обзиром на ове реформе, биће од користи извесној врсти новчаних установа дати још више слободе у раду, да би оне могле проши-

ВОЈВОДКИЊА ОД ПАЛИЈАНА ОД СТЕНДАЛА

— ИЗ ИТАЛИЈАНСКИХ ХРОНИКА —

1.)

I.

Палермо, 22. јула 1838.

Нисам природњак а грчки знам врло слабо; дошавши да путујем кроз Сицилију нисам имао за циљ да посматрам феномене Етне или да истражујем шта су стари грчки писци писали о Сицилији. Тражио сам пре свега да наслађујем своје очи у овој чудној земљи. Кажу да личи на Африку; али што је за мене извесно, то је да личи на Италију само са разбукталих страсти својих становника. За Сицилијанце се доста може рећи да незнају за реч његоући чим се у њима распламти љубав или мржња, а мржња код њих никад не долази из новчаних интереса.

Приметио сам да се у Ен-

глеској, а нарочито у Француској, често пута говори о италијанској страсти, о оној затреној страсти на коју се у Италији наилазило у XVI-ом и XVII-ом веку. У данашње доба она је потпуно изумрла у класама које су се дале на имитирање париске и лондонске моде. На монографију коју ћу овде изнети написао сам у другој свесци једног старог рукописа који сам наишао у Палерму а о коме не могу дати никаквих подробнијих обавештења. По негде сам га са жаљењем скратно али нигде нисам ништа додавао. Књижевничка таштина вели ми да сам могао да појачам интересантност појединих сцена јачим развијањем, то јест називањем и изношењем у де-

таљима, шта су осећала поједина лица. Али, како би се ја, млад Француз рођен северно од Париза, могао уздати да ћу назрети оно што су осећале ове италијанске душе у 1559 години? Једва бих се могао уздати да назрем оно што ће изгледати елегантно и пикантно француским читаоцима у садањој 1838 години. Услед тога нисам хтео ни да излазим из улоге преводиоца. Тачно представљање начина осећања у XVI-ом веку ретко је заслуга ове трагичне приче и она припада писцу који је вероватно био неки плешић са двора војводкиње од Палијана.

Тачан превод једне старе хронике писане око 1566. год.

Јован Карафа и ако је припадао једној од најотменијих породица из Неапоља, био је човек грубог и напраситог понашања како би потпуно до-

ликовало једном овчару. Био је још млад када је ступио у свештенство и отишао у Рим, где га је помагао својом заштитом његов стриц, Оливер Карафа, кардинал и архиепископ неапољски. Папа Александар VI. онај велики човек који је знао и могао све, подигао га је на степен свога камеријера (што би се данас звало ађутант). Под папом Јулијем II постао је архиепископ Кистиа а под папом Павлом доспео је до кардинала. Најзад, 23. маја 1555. после ужасних интрига и свађа међу кардиналима који су били затворени у конклаву изабран је за папу под именом Павла IV; било му је 68 година. И сами они који га беху подигли на престо Светога Петра уздрхтали су помислајући на страховиту суровост и неумољиву богобојажљивост господара кога су сами себи себи поставили.

Вест о том неочекиваном наименовању произвела је праву револуцију у Неапуљу и у Палерму. У току неколико дана, Рим је присуствовао доласку свих чланова фамилије новог папе. Сви су добили сјајна места, али је разумни папа највише одликовао своја три нећака, синове конта Монторија, његовог брата.

Најстарији од њих, дон Хуан, постао је војвода од Палијана. Дон Карлос, други брат, добио је кардиналско достојанство и подигнут на степен првог министра, а трећи, дон Антонио Карафа постао је маркиз од Монтебела. Нарочито дон Карлос, био је необично одлучан човек; веран традицијама своје фамилије он је се усудио да мрзи најмоћнијег владара на свету (Филипа II, краља Италије и Индије) и да му да доказа о својој мржњи.

Према обичају тога време-

риту своју активност, прилагођујући се новим приликама. Наш програм финансијски, у погледу промене руских капитала у економском развоју земље, неће ни у колико занемарити мали капитал, јер сматрамо, да цео народ треба да учествује на делу напретка, као и да има у дела у користи.»

Што се тиче страних капитала г. Терешченку ће бити пријатно да види и њих у сарађивању руских капитала; ипак требаће, да се странч капитал употребле по плају, који би одговарао потребама земље.

На сваки начин област експлоатације страним капита-

лима у Русији остаће пространа, као што је и била.

Најзад је г. Терешченко дао овакав поглед на економску ситуацију Русије:

«Повећање народног богатства и благостања шири се широм целе Русије. Не треба приписивати повећање овог благостања једино емисији новчаница. Узроци су много дубљи. Развитак наших трговинских и индустријских капитала, као капитала у руским банкама потврђују сталан напредак земље. На Финансијско стање Русије, као и на њену економску будућност, може се дакле гледати са поверењем.»

КЕРЕНСКИ КРАЉУ БОРБУ

Лондон, 3. августа

Г. Керенски, руски министар председник, послао је овај одговор на добре жеље, које му је Краљ Ђорђе депешом изразио поводом улаза у четврту годину рата: «У име руске владе и руског народа, усудујем се изјавити Вашем Величанству његову захвалност, на благодарној депеши, коју ми је Ваше Величанство и мало доброту упутити — при ступању у четврту годину рата. Поуздано је, да ће руски народ наћи довољно снаге, да савлада сва озбиљна искушења садашњег часа и привести рат крају, који ће бити достојан страшних жртава, већ поднесених од сваког народа у борби за право против грубе силе.»

КЕРЕНСКИ

ДНЕВНА ПОЛИТИКА

Солун, 3. августа.

Дуго времена се Папа уздржавао да, по апостолској дужности, интервенише за прекид проливања крви. Чак је у два маха демантовао да је ма шта предузимао у том погледу, поводом гласова да се у Ватикану спрема покушај за посредовање. Најзад је јуче поднео свима зараћенима предлоге, за које мисли да ће моћи о њима да се дискутује.

Интервенција Папина сигурно нема великог практичног значаја, али је занимљива као појава

да се после покушаја, ултрамодерног, са социјалистима, који је пропао, покуша и са друге стране, која је извесно застарела, али ипак има неке везе са масом. Тиче се, дакле, у основу једног истог: да се утиче на масу, на заморени народ.

Хоће ли овај други покушај успети више него први? До закључка, да, неће, може се доћи врло простом политичком анализом. Народни свих зараћених држава кристализовали су свој начин управе: зна се тачно и ко носи одговорност за рат и мир. Ма колико да изгледа, да је рат унео

нове концепције у политику, ипак оне не иду дотле, да досадашња мањина, чије је евентуално право да влада догађајима, у најмању руку, непроверено, даје одлучни тон у решењу питања од неизмерног историског значаја.

Тако су сви покушаји мањине и неодговорних, па били то социјалисти или био то Папа, остали без резултата. „Миру још није дошло време“, како се жури да каже г. Рибо, највећи европски заточник правилног гледања на ствари. А то значи: само је онда могућан разговор о миру међу људима, кад ствар слободе и правде буде добила глас који диктује!..

ОПТИМИСТА

Берн, 3. августа.

Маршал Хинднбург, кад га је светина у Берлину поздрављала рекао је: „Морамо се држати, ма нас непријатељ уништио. Будите опрезни према свима који проносе рђаве гласове, који би могли сејати међу вама узбуну. Предмет наших напора је брзо уништење Енглеске.“

Ја сам захвалан Немачком народу на храбрости, о којој је дао доказа; па ако остане слојан у жељи да победи, помоћу божјом, — сви наши непријатељи уједињени неће нас моћи лишити победе.“

СТАРЕ ПОДВАЛЕ

Цирих, 3. августа.

Јављају из Беча: »Фреденблат« пише: »Нова Аустријска влада биће кабинет концентрације све живе снаге, који ће имати као главни циљ ревизију Устава и стварање гаранција за слободно развиће народности.«

«Не тиче се овде, додаје тај лист, малих реформама већ потпуне реорганизације државе на основу аутономије националности.»

КРАТКЕ ДЕПЕШЕ

Атина. — Према једној депеши, која је стигла преко Швајцарске, покушаји немачких официра да реорганизују турску војску потпуно су пропали, у великој мери и због тога, што епидемије косе турске трупе.

Атина. — Јављају из Лондона: председник аустралијске владе Хјус упутио је телеграм министру колонија у коме изјављује, да би учешће енглеских представника на социјалистичкој конференцији у Штокхолму било за жаљење.

Оно би имало за резултат да омета рад савезника, да смета стварању будућег мира.

Париз. У западном Средоземном Мору један сумарен напао је топовима једну француску једрилицу. Једрилица се одупрла и са неколико метака натерала сумарен да се спусти под воду.

Атина. — Грчки дипломатски агенти, који су до скоро били у Турској, стигли су у Берн. Постојала је бојазан да ће им Турци забранити одлазак.

ЗА ХРАБРОСТ

Лондон, 3. авг.

Одобрена је сума од 160.375 франака, да се раздели официрима и посади на енглеским лађама, који су учествовале у борби код Хелголанда.

У овој борби, једној од првих на мору, потопљене су немачке крстарице: »Мајнц« »Келн« и »Аријанда« и детројер »Бр. 18«. Немци су тада изгубили 1283 човека. Енглези нису изгубили ни једну лађу.

ЈАСАН ДЕМАНТИ

Лондон, 3. августа.

Статистика министарства трговине за јули показује, да

увоз износи преко две милијарде, што значи повећање за 337 милиона према увозу у истом месецу прошле године, а за 387 милиона више него у јулу 1915.

Извоз, међутим, у јулу износи милијарду и 250 милиона, што значи 87 милиона више него у јулу прошле године и 375 милиона више него у 1915, у истом месецу.

Укупан увоз, за време седам првих месеца ове године, то ће рећи, за време периоде кад је сумаренска кампања била немилосрдна, износио је 14 милијарди и 750 милиона. дакле за милијарду више него у прошлој години.

ЈАПАНСКА СПРЕМА

Париз, 3. августа.

При повратку са дугог пословног пута по Јапану, велики америчански индустријалац Вилијам Келеј, рекао је једном новинару у Њујорку: Јапанци имају данас два и по милиона људи под оружјем. Државне железнице конструисале су стотине и стотине вагона за транспорт трупа и артиљеријског материјала. Магацини су препуни муниције.

СТАЊЕ У ШПАНИЈИ

Мадрид, 3. августа.

Сви чиновници и радници на железницама штрајкују. Не јавља се ни за какав изглед.

Неколико штрајкача изјавили су, да је ово штрајк само од 24 часа и да је он само знак солидарности са железничарима. — Влада је одлучила да објави ратно стање у целој Шпанији.

ПАРИЗ. — Бивши сенатор Лаказ дошао је за министра блокаде, место Дени Кошена.

на које је данас и сувише забрављено, а по коме се ни један владаоц није поверавао лицима која су могла имати интересе супротне његовим, папа је био оставио сву власт својим нећацима. Кардинал је био први министар и располагао је вољом свога ујака, војвода од Палијана командовао је трупама Свете Цркве, а Маркиз од Монтбела, управник двора, дозвољавао је приступ ка папи само лицима која су му се свидела. Одмах су

ови младићи почели да врше највеће екссесе; прво су конфисковали имања фамилија које им нису биле наклоњене. Народни нису знали коме да се обраћају да би им се доделила правда. Не само што су им била у опасности имања, него, околност страшна у отаџбини верне Лукреције! част њихових жена и њихових крехи није била безбедна. Војвода од Палијана и његова браћа

одвојили су најлепше жене, довољно је било да им се само слика допадне. Са запрепањеношћу се видело да немају обзира ни према племићској крви и да их није уздржавала ни светиља женских манастира. Народни, изгубивши сваку наду, нису знали ни коме да се жале, толики је био страх који су та три браћа улевали свакоме ко је прилазио папи; били су осорљиви чак и према страним посланицима.

Војвода од Палијана, још пре него што је његов ујак сео на папски престо, био је се оженио Виолантом од Кардона, из једне фамилије шпанског порекла која је у Неапољу припадала највећем племству.

Виоланта је била чувена са своје необичне лепоте и љупкошћу, а још више са своје бескрајне поносности. Алж, треба рећи да је немогуће

било наћи јачу чврстину духа, што је у осталом показала пред целим светом не признавши ништа, пре погубљења, свештенику који ју је исповетио. Имала је и једног сина који је добио титулу војводе од Кавиа. Њен брат, Фералд, конте од Алифе, био је дошао у Рим да се користи нечувеном срећом својих зетова.

Војвода од Палијана држао је сјајан двор; младићи из најбољих фамилија жудели су да буду примљени. Међу њима највише се одљаквао Марсел Капече, један млади неапољски витез чувен са своје дуговитости а још више са божанствене лепоте којом је био обдарен.

Војводиња је имала за повереницу Дијану Бранкачио, блиску рођаку маркизе од Монтбела, којој је било око тридесет година. Говорило се да војводиња није имала према њој никаквих тајни и да јој је

све поверавала. Али се све то односило на политику.

Према кардиналовим саветима, папа је објавио рат шпанском краљу и француски краљу му је послао у помоћ једну војску којом је командовао војвода од Гиза.

Али, овде морамо да се држимо унутрашњих догађаја на двору војводе од Палијана.

Капече, млади неапољски витез, већ одавно је изгледао као луд; чинио је најнеразумљивија дела. У истини тај је се младић био срасно заљубио у војводињу, своју *господарку*, али никако није смео да јој открије своју страст. Међутим није губио наду, јер је био уочио да је војводиња била огорчена на свога мужа који ју је занемаривао. Војвода од Палијана био је свемоћан у Риму и војводиња је знала да најлепше римске даме долазе код њега сваког дана у самој палати, а

то је за њу било понижење које није могла да сноси.

Међу капеланима светог папе Павла IV, налазио се и један смирен свештеник са којим је он читао молитве. Тај свети отац, ризикујући да пропадне, а можда и по наговору шпанског посланика, усуди се да једнога дана открије папи све нискости његових нећака. Свети отац се је разболео од туге; хтео је да сумња, али су докази притицали са свих страна. Баш на сам дан Нове Године 1559, догодило се оно што је папу уверило о свему и што га је навело да се одлучи. Тога дана, када се слави обрезање господње, околност која је још више утицала на богобојажљивог светог оца, Андреја Ланфранки секретар војводе од Палијана, давао је једну сјајну вечеру у част кардинала Карафа, и желећи да за сјајном гозбом не изостане сладострашће,

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

СРПСКИ ЗВАНИЧАН ИЗВЕШТАЈ

Солун, 3. августа.

2. Августа. Ништа важно.

РУСКИ КОМИНИКЕ

Целог дана, 31 јула, вођене су упорне борбе у околини Окна—Грозешћи. Румунске трупе, настављајући контра офанзиву започету 30 јула, отерале су непријатеља са висова на 6 врта југозападно од села Грозешћи и у вече заузеле село Сланик. Офанзива се наставља. У правцу Фоскани, после јаке артилериске припреме, непријатељ је извршио више напада према Мересешћи. Све ове нападе одбиле су наше и румунске трупе.

Црно море. — У области Синопе наши бродови су потопили две велике турске шалупе натоварене бензином и 22 натоварене турске једрилице.

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

У Белгији француске трупе прилично су напредовале западно од пута за Диксид. Између Иртбиза и Краоне делимично јако бомбардовање првих француских редова. Уртилериски дуел и даље је био врло жив ноћу на обе обале Мезе.

Препад који су Французи вршили у близини Фур де Пари донео им је један митраљез и други материјал.

Немци су бомбардовали Ремс и бацили 100 граната на Понт а Мусон.

Источна војска.—Артилериска акција доста жива и с једне и с друге стране у области Вардара и према Будимирцима, источно од Црне Реке. Бугарске патроле

које су покушале да продру у енглеске ровове у долини Струме, одбијени су оставивши више мртвих и неколико заробљеника.

РУМУНСКИ КОМИНИКЕ

У Буковини руске трупе су освојиле, јужно од Ваме, један вис, који је непријатељ јуче одржао. У долини Ојгуза и Сланика румунске трупе и даље потискују непријатеља према Лојтету, заробивши 100 војника и запленивши 6 митраљеза. На фронту битке код Марасешти непријатељ је извршио пет врло јаких напада на разним тачкама, али су његови нападни таласи разбијени отпором руско-румунских трупа, које су задржале све своје положаје.

Храброст и хероизам румунских трупа, у врло тешким борбама последњих дана, превазилази све што се може замислити. Оне су са мирноћом поднеле страшно бомбардовање и нападе у масама, које су вршиле баварске и немачке трупе. — Планински шасери, који су први пут ушли у борбу, заробили су више од 400 војника.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

Јуче пре подне једна наша ескадрила за бомбардовање са много апарата и са јаком пратњом отишла је ка важном чвору жељезничких пруга у Аслингу, у долини Саве (југоисточно од Вилаха). Друга ескадрила исто толико јака као и прва обновила је после подне операције против железничких линија око истог места. Добијени резултати су врло повољни; Бачено је 6500

кграма бомба, средњег и великог калибра и бомба за паљење. Станица је погођена. Свршивши своју смелу мисију наши апарати одбили су непријатељске аероплане за гоњење, прешли све препреке од артиљерије против аероплана и вратили се неповређени у своје базе.

ДОГАЂАЈИ

ОДЛИКОВАЊЕ.

Јуче по подне у шест сати предао је генерал Сарај свечано на тргу Слободе ратни крст генералу Есад паши, председнику арбанске владе. Одликовани су војничком медаљом и више француских официра и војника.

ПОЗОРИШТЕ

Данас се игра у овд. позоришту „Тоша Јовановић“ „Обичан Човек“. Главне улоге: г.г. Јовановић, Петровић, Динић.

ОГЛАС

У артиљеријском одељењу министарства војнога нађена је јуче, убачена у авлију једна отворена кожна торба са овим стварима: сапуном, неким фотографским стварима, дописним картама и хартијама. Торба се налази у Команди Места, где је сопственик може добити. Из Команде Места у Солуну Бр. 63985 од 1. августа 1917.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Атина. — Јављају из Рима листу „Патрис“: Бомбардовање Киапвало од стране једне италијанске ескадриле било је страшно. Аустријанци су изненађени у сред рада на утврђивању. Објекти за војничку одбрану су јако оштећени. Виша аустријска команда на италијанском фронту тражи појачања од Немаца.

Берн. — Између британске и немачке владе постигнут је споразум о томе, да немачки сумарени штеде лађе које носе знак Црвеног Крста. Као гаранција да ове лађе преносе само болеснике и рањенике, на њима ће се налазити шпански официри.

Крф. — Холандска секција Лиге неутралних земаља, основана је под председништвом Рузвелта. Она је прикупила многобројне документе и обавештења односно аустро-бугарског режима у посебним српским крајевима. Одвођење, насилно регрутовање, све могуће мере противу језика, обичаја и одржања народних предања, описаних у тим документима. Позивајући се на све те податке, Лига је протествовала противу сличних поступака, који су противни међународном праву, законима и на послетку основним начелима човечанства. (Прес-биро).

Лондон. — „Морнинг Пост“ јавља да ће централне силе држати у Бечу велику конференцију, на којој ће се саветовати о снабдевању.

Лондон. — Један немачки радиограм од понедељника даје званично објашњење Кајзеровог меморандума, упућеног Вилзону. „Нордајче Алгемајне Цајтунг“ каже да није ствар у неком меморандуму, већ се тиче само неколико реч, које је Кајзер редиговао, како би спречио Жерара да у Вашингтону да нетачан извештај. На несрећу по Немце г. Жерар још чува оригинал овог документа, који је писао Кајзер лично и који је, као што се зна фотографисан и објављен. Овај меморандум биће један од најважнијих докумената за утврђивање, зашто је почет рат.

Париз. — Белгијски социјалисти који живе у Холандији, упутили су г. Вандервелду заједничку изјаву: „И поред све наше жеље да

приближимо час мира, ми смо принуђени да тврдимо, да би сарадња, ма у ком облику, између социјалиста, споразума и немачких социјалиста, који још никако нису осудили повреду неутралности Белгије, била крајње монструозан акт.

Лондон. — Енглеска штампа коментарише Палине предлоге за мир и примећује да, поред свега респекта који треба имати према оваквом саопштењу Његове Светлости, ови предлози апсолутно се не могу усвојити.

Моменат у коме се овај корак чини, потврђује претпоставку да се тиче неке немачке агитације. Цео текст апела очевидно је инспирисан.

Лондон. — Дописник „Тајмса“ из Њујорка каже, да се Папини предлози у Америци сматрају за неусвојиме. Влада уверење да су ови предлози за мир инспирисани од Немачке.

Лондон. — „Дели Хроникл“ пише, да су савезници приморани да одбију Папине предлоге.

Амстердам. — „Форверц“ пише: Ако енглески социјалисти долазе на конференцију у Штокхолму, под условима које је изнео Хендерсон, тојест, да бране енглеску ствар, онда су са свим лепо могли остати код куће.

Рим. — Један аустријски комунике од 1 августа јавља, да су четири италијанска аероплана оборена својим сопственим авијатичарима. Ова вест је потпуно лажна. Ниједан италијански апарат није оборен у тим операцијама.

Лондон. — „Тајмс“ јавља из Њујорка: Ако се с једне стране овде указује правда Папиној доброј вољи, с друге стране се верује да је он примио наговоре из Беча и Берлина, не испитујући их. Међутим ови предлози и ствар су само покушај да се савезници уведу у дискусију о циљевима рата.

био је довео и Мартучиу, једну од најлепших, најјувенијих и најбогатијих римских куртизанки. Судбина је хтела да се Капече, онај исти који је као војводски љубимац у поштаји обожавао војводкињу, до неког времена био везао са Мартучиом. То вече, он ју је тражио свуда где се је могао надати да ће је наћи. Не наставши је нигде, а сазнавши да се даје велика гозба код Ланфранча, он посумња у оно што се догађало и око поноћи упути се тамо са великим бројем наоружаних људи.

(Излази у три броја)

ПИСМА ИЗ СРБИЈЕ

У војној пошти Врховне Команде налазе се писма и карте из Србије ва ова лица:

Драгомир и Недељко Грозановић од Вељка, Смедерев

Драгутин Голубовић од Наталије, Рача.

Драгољуб Глигоријевић од Радована Ивановића, Топола. Данило Гавриловић жел. чин. од Наталије Глишић, Г. Милановац.

Драгољуб Гајовић од Драге, Чачак.

Душан Глишић од породице. с. Стопања круш.

Хранислав Гвозденовић од Миленије, с. Шеуце, крш.

Гаврило Гавриловић од Драгиње Николић из Вранића, Василије Гавриловић од Адамке из Крагујевца.

Танасије Вучићевић од Станислава, из Бољковца.

Тихомир Васиљевић и Првислав Ђуровић од Јелисавете Рајичић из Г. Вилановца.

Тихомир Вујошевић од Јелице, Чачак.

Тома Вукомановић од Обрада, Енглеска.

Тома Васић од Јелице Граовац, Богатић.

Вукојица Голубовић од Марка, Пријеполје.

Василије Гавриловић од Зорке Ерић, Ресник, Крагујевац.

Божидар Гавриловић од Зорке Пешић, Београд.

Божа Гавриловић од Стане, Кнагујевац.

Борисав Гајић од Христине, Београд.

Боривој Глигоријевић од Наталије, Београд.

Бранко Гипић од Јелене, Београд.

Богосав Грбић наред. од Христифора Васића, Ашане.

Алекса Миливојевић од Светозара Стевановића Колари.

Драгиша Ађеман од Црвеног Крста, Женева.

Игњат Грујић од Радојке, Милошевац.

Живојин Глигоријевић из Шапца од Драгутина, Крушевац.

Живко Громовић од Таназије, Крагујевац.

Живко Гојковић од Дрине, Краљево.

Живојин Голубовић од Катиче из Крагујевца.

Жарко Гајић од Алексе из Крушња.

Живан Горуновић од Миљке из Београда.

Живан Гвозденовић од Арсеније из Крагујевца.

Живан Гајић од Јапка Лазаревића из Бранковине.

Рвдомир Главчић од Ранђе из Грачаца, Краљево.

Радован Глишић од Стане са децом.

Соломон Гаон телеграфиста од Ленке из Београда.

Стеван Гатовић из Каменца од Јелене.

Светислав Грујић од Рава из Беоужевића.

Станко Грковић и Радисав Миловановац од Даринке Грковић, Београд.

Костадин Гавриловић од Милојке В. Радовановић Краљево.

Тешан Грумић од Милеје Михаиловић из Пожаревца.

Писма и карте ових лица означена су под бројем 2865 до 2905.

МАЛИ ОГЛАСИ

Колекција за успомену.

Познати сликар Л. Валић умножио је своје радове из српског повлачења кроз Албанију на дописним картама у платинотипији. Сlike су врло укусно израђене. Серија од 8 карата за 1 драхму. Могу се добити у српској књижари М. Ристивојевића, улица Ники бр. 35. поред мора. 2, 5.

Енглеска граматика.

Приспела је последња количина српско-енглеских граматика од Војислава Петровића. Може се добити у српској књижари М. Ристивојевића улица Ники бр. 35, поред мора. 2, 5.

СРПСКО ТРГОВАЧКО ДРУШТВО А. Д. СОЛУН

УЛИЦА ПОБЕДА БРОЈ 11 — НА КЕЈУ ДО БИОСКОПА „ПАТЕ“

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате.

Врши на својој благајни мењање — размену свих новчаних монета по повољним дневним курсевима.

Прима транзитну робу у своје транзитне магацине — антрпоте у Солуну.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно.

У П Р А В А.

СРПСКИ ДУВАН ————— СРПСКИ ДУВАН КОСТА ЧОМИЋ И ЛЕОН СТАВРИЋ КОД „СРПСКОГ ВОЈНИКА“

ИГЊАТИЈЕВА БР УЛ. 133 (преко пута покр. чарш. до трамв. стан.)

Препоручује своје велико стовариште

*** СРПСКОГ ДУВАНА ***

и циг.-пап. свију врста, које продају по најбољим условима

Поред дувана у радњи се може добити и колонијалне робе као: шећера, кондезованог млека, разних конзерви, и т. д.

Зато се препоручује српским војницима — куририма — да неизоставно сарате у нашу радњу где ће моћи да се снабду свима потребама по најумеренијој цени.

Купцима дувана даје се проценат по погодби.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ

БЕОГРАД

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска гибаница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка, такође и француски и грчки коњак.

Јела чиста српска са свињском машћу.

Препоручујући се српској војсци и публици, молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатер

РЕСТОРАН „КОЛУМБО“

— СОЛУН —

Улица КОЛУМБО број 13,
— до Главне Интендантуре.

Препоручује српској војсци, а нарочито онима, који долазе са положаја, своју одличну српску кујну у којој се кувају само српска јела и то на чистој свињској масти. Увек има врло доброг хладног црног и белог вина. —

За посету моли
ЂУРА ЈОВАНОВИЋ, угоститељ.

ФОТОГРАФ

МИЛАН КРЧМАРЕВИЋ :: СОЛУН

ХОТЕЛ ПАРИЗ = СОБА БР. 55.

Јавља српској публици да врши СЛИКАЊЕ преко целога дана у хотелској башти по умереној цени. :: Нарочито се скреће пажња српским војницима, да је сликање на дописним картама врло солидне израде.

СРПСКА КЊИЖАРА М. РИСТИВОЈЕВИЋА УЛИЦА НИКИ 35, — ПОРЕД МОРА

Препоручује српске књиге:

„Лазарица“, народна епонеја у 24 песме, др. 3; „Југославија“ Др. 2.50; „Песме бола и поноса“ Др. 2; „Венеричне болести“ Др. 2.—; „На капији будућности“, превод са француског Др. 1.50; „На помолу“ Др. 1.50; „Ружа“ Др. 1.50; „Божур“ Др. 1.50; „Косово“, нар. песме Др. 1.—; „Сећање на отаџбину“ Др. 1.—; „Ратне песме“ Др. 1.; „Цвеће“ Др. 0.70; „Са српског фронта“ Др. 0.50; „Беседе игумана Методија“ Др. 0.50; „Антихрист“, интересантно пророчанство Др. 0.40; „Робовање“ Др. 0.30; „Мишарска победа“ Др. 0.30; „Свеске Тајне прератне организације“; „Српски календари“ 0.40. Речнике Стевовића: у фином повезу од платна српско-француски Др. 6., француско српски Др. 6.—, повезани уједно Др. 10; мали цепни фотографисани у истом повезу српско-француски Др. 3, и француско-српски Др. 3. Граматике Петровића, оригиналне, метода Гаспај-Ото Сауер, српско-енглеске Др. 7, српско-италијанске Др. 7. Учитељ енглеског језика од Ђорђа Петровића, у тврдом повезу Др. 5, а у меком повезу Др. 3. Речник: српско-енглески и енглеско-српски повезан уједно у тврдом повезу, од Луја Кана, Др. 4.50. Речник: за почетнике српско-француски и француско-српски од Серафимовића, Др. 1.50. Дописне карте: са сликама повлачења српске војске кроз Албанију, колекција 8 комада Др. 1. Романи: „Хаџа“ од Сјенкјевића, у српском преводу, Драхма 3.—.

ТАЛИЈАНСКИ МАГАЦИН

У УЛИЦИ ФРАНК 32

Отворен је талијански магацин и снабдевен војничким потребама — профујантом.

Продаја искључиво савезничким трупама.

ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНЕТИ
а у осталој по курсу.

— УЛИЦА ФРАНК БР. 32 — СОЛУН —

ЈЕДИНА СРПСКА БЕРБЕРНИЦА

ЂУРЕ ПОПОВИЋА

У УЛИЦИ КОЛУМБО БР. 18 :: СОЛУН

Препоручује се сваком брату Србину као најсолиднија, како у погледу рада тако и саме чистоће. Посао се обавља брзо и лако по најновијим хигијенским прописима и правилима.

Моли за посету

Ђура Поповић, берберин.

ПРОДАЈА ДУВАНА

УЛИЦА АЛЕКСАНДРА ВЕЛИКОГ БРОЈ 4.

У БЛИЗИНИ ХОТЕЛ „ТЕЛЕГРАФ“ И ВОЈНЕ ЗАДРУГЕ

Отворио сам продавницу српског дувана цигарета и цигар папира, исте продаваћу искључиво српској војсци и српском живљу. Стога скрећем пажњу свима војним куририма, који долазе у Солун ради снабдевања намирницама и дуваном, да изволе посетити моју продавницу ради набавке дувана, где ће добити велики рат бат (од 50 до 100 динара 8 од сто, преко 100 динара 10 од сто, преко 500 динара и више по погодби).

У мој ј радњи може се вршити промена новца са иј повољнијим курсем.

Увек свој своме!

Споштовањем
Риста К. Стајић
трг. из Вране